

Protocol hygiëne & schoonmaken

Voor: Pedagogische medewerkers, stagiaires en vrijwilligers
Versie: 2 2021
waar: www.kwaliteit.amfiera.nl

Hygiëne en schoonmaakprotocol

1 Handen wassen

Wanneer was je de handen:

- Bij het bereiden en aanraken van voedsel.
- Bij het nuttigen van eten of als je een kind helpt bij het eten.
- Bij het verzorgen van een wond e.d.
- Bij het aanbrengen van crème of zalf.

Was handen met zeep of gebruik alcohol na:

- Het bezoek aan het toilet.
- Als je helpt met een toiletbezoek van een kind
- Het contact met lichaamsvocht, zoals speeksel, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed en het verzorgen van een wond
- Bij zichtbaar of voelbaar vervuilde handen
- Bij het hoesten, niezen, of snuiten van de neus (ook bij gebruik van een zakdoek)
- Na het buitenspelen
- Bij contact met vuil textiel, afval of afvalbak
- Bij het schoonmaken
- Bij het uittrekken van de hand(schoenen).

Let op: hand desinfecterend middel kan alleen gebruikt worden bij zichtbaar schone handen De kinderen wassen zelfstandig hun handen onder toezicht van een pedagogisch medewerker. Als blijkt dat de monden na het eten ook vies zijn, krijgen de kinderen een doekje, waarmee ze hun gezicht kunnen schoonmaken.
N.B. Let er op dat er bij open wondjes en blaasjes dit altijd goed wordt afgeplakt.

Hoe was je handen

- Gebruik stromend water.
- Maak handen nat en doe er vloeibare zeep op.
- Wrijf de handen gedurende 10 seconden over elkaar en zorg ervoor dat water en zeep over de gehele handen worden verdeeld.
- Let ook op de vingertoppen, tussen de vingers en vergeet de duimen niet.
- Spoel de handen af wrijvend af onder stromend water.
- Droog de handen met papieren handdoekjes na het toiletteren.

2. Hoesten en niezen

Leer de kinderen in de binnenkant van hun arm/ellenboog te hoesten en te niezen. Let er op dat ze daarbij hun hoofd wegdraaien. Wijs de kinderen hier op en geef het goede voorbeeld. Zorg dat de kinderen hun handen goed wassen, wanneer de handen na het niezen of hoesten toch vuil zijn geworden.

De pedagogisch medewerkers letten erop of de neuzen van de kinderen vies zijn en zij zullen de kinderen indien nodig hier op aanspreken en vragen of zij hun neus willen snuiten. Er wordt geen gebruik gemaakt van stoffen zakdoeken, wel van tissues. Als er een pedagogisch medewerker verkouden is, wordt er afgesproken, indien er minimaal twee pm'ers op de groep staan, dat zij zich niet bezighoudt met de bereiding van het eten.

3. Toiletbezoek

Let erop dat de kinderen geen speelgoed of andere voorwerpen meenemen naar het toilet. Kinderen moeten na het toilet altijd hun handen wassen met zeep; help en begeleid kinderen daarbij. Op locaties mag er gebruik worden gemaakt van de kleutertoiletten. De toiletten worden elke dag zorgvuldig schoongemaakt door de schoonmaker. Als een kind in zijn/haar broek plast, dan maak je zelf de vloer weer schoon, dit geldt tevens voor de wasbakken en kranen; indien deze vies zijn.

4. Hygiëne en voeding

- Was je handen altijd voor en na het bereiden van voedsel.
- Zorg ervoor dat jezelf en de kinderen de handen wast voor het eten.
- De handen worden na het eten gewassen als de handen erg vies zijn.
- We eten altijd aan tafel!
- Als je voedingsmiddelen vanuit de koelkast openmaakt, codeer je deze met de openingsdatum van het product.
- Controleer ELKE DAG de houdbaarheidsdatum van de voedingsmiddelen als je het eten aan het bereiden bent.
- Haal de voedingsmiddelen kort voor gebruik uit de koelkast. Als de producten 30 minuten uit de koelkast zijn geweest, gooi ze dan weg.
- Het eten wordt bewaard in een koelkast met een maximale temperatuur van 7 graden. Er worden geen restjes bewaard. Deze temperatuur wordt minimaal 1x per week gecontroleerd.
- Let erop dat er ALTIJD aan tafel gegeten en gedronken wordt, dus ook niet buiten of in de zandbak.

5. Hygiëne tijdens het spelen en speelgoed

- Controleer het speelgoed dagelijks op vuiligheid en beschadiging. Gooi het beschadigde speelgoed direct weg.
- Houdt binnen- en buitenspeelgoed gescheiden.
- Voor het reinigen van al het speelgoed: zie het Schoonmaakrooster.
- Berg het speelgoed zoveel mogelijk op in afsluitbare bakken i.v.m. stof.
- Let tijdens het spelen met water goed op of het water schoon is. Als dit niet het geval is of bij twijfel, verschoon het direct.

6. (Huis-) dieren en ongedierte

- We vinden het belangrijk om de kinderen met dieren kennis te laten maken en ze te leren hoe ermee om te gaan. We vinden het dan ook leuk om bijvoorbeeld een (kinder)boerderij te bezoeken.
- Kijk op de wenformulieren of een kind allergisch is voor dieren.
- Na een bezoek of aanraking met dieren, moeten de kinderen altijd hun handen wassen.

6.1 Ongedierte:

- Let er goed op dat je alle kruimels goed opruimt en de voedingsmiddelen goed verpakt opbergt, dit voorkomt ongedierte.
- Er wordt buiten geen zoetigheid gegeten en/of gedronken. Dit voorkomt plakkerige handen en monden, wat wespen aantrekt.

7. Schoonmaken van de locatie

De pedagogisch medewerkers dient de ruimte op te ruimen en bezemschoon op te leveren. Maandelijks moet de ruimte grondig worden schoon gemaakt. Het is de bedoeling dat je deze taken in overleg met elkaar wordt uitgevoerd, zodat we van elkaar weten wie wat heeft gedaan. Eén keer per week komt er een schoonmaakdienst. We dweilen alléén als er op dat moment geen kinderen aanwezig zijn, mocht het toch noodzakelijk zijn om te dweilen dan wel vloer vochtig schoon te maken, dient dit tijdens de opvang ook meteen droog gemaakt te worden. We maken alleen gebruik van vuilnisemmers met deksel. De vuilnisemmers worden elke dag verschoond, ongeacht of de vuilniszakken vol zijn of niet. In het toilet staan prullenmanden voor het papier waar de handen mee worden afgedroogd. Ook deze worden dagelijks verschoond. Gebruik elk dagdeel een nieuwe vaatdoek. Als je de vaatdoek meerdere malen gebruikt, spoel deze dan goed uit met warm water. De stoffen materialen worden wekelijks of maandelijks gewassen

7.1 Schoonmaakmethode

- Als je stof gaat afnemen, doe dit dan met een stofbindende of vochtige doek. Zo voorkom je dat stof in de lucht gaat dwarrelen.
- Stofzuig niet waar de kinderen bij zijn.
- Ventileer altijd tijdens het stofzuigen.
- Beperk het gebruik van een bezem omdat het fijne stof op een later tijdstip weer neerdaalt in de ruimte.
- Maak meubilair en voorwerpen schoon met een sopje en schoonmaakmiddel.
- Besteed bij het schoonmaken extra aandacht aan handcontactpunten zoals kranen, lichtknopjes, deurkrukken etc.

7.2 Desinfecteren van materialen

- Desinfecteer wanneer een oppervlak met bloed verontreinigd is.
- Desinfecteer wanneer een oppervlak is verontreinigd met bloederige diarree of braaksel.
- Desinfecteer in bijzondere situaties (zoals bij een epidemie) op advies van de GGD.

- Zorg wel dat je, vooraf aan het desinfecteren, het oppervlak eerst goed reinigt.
- Gebruik geen huishoudchlor (bleekwater) maar alcohol om te desinfecteren.

8. Gezondheid binnen de locatie

Ventilatie

Ventileren = het voortdurend verversen van lucht. Buitenlucht vervangt daarbij de binnenlucht die verontreinigd wordt.

Luchten

het in korte tijd verversen van alle verontreinigde binnenlucht door het wijd openzetten van ramen of deuren. Luchten is geen vervanging van ventilatie!

Tocht

Ventilatie betekent dat lucht in beweging is. Als de beweging van lucht binnen te groot wordt, dan spreken we over hinderlijke tocht. Tocht moet zo veel mogelijk voorkomen worden. Hoe ventileren?

Zorg ervoor dat de ventilatierooster waar mogelijk in de leefruimte altijd open staan. Als het bedompt ruikt in één van de ruimtes, zet dan waar mogelijk een raam of een deur open. Zorg dat je tijdens bewegingsspelletjes en het stofzuigen de ruimte extra lucht. De ventilatievoorzieningen moeten 3-maandelijks worden schoongemaakt en als ze zichtbaar vuil zijn eerder (zie schoonmaakrooster).

8.1 Temperatuur, vochtbalans en CO2-waarde

Als mensen in een ruimte verblijven komt er veel vocht vrij. In een vochtige omgeving kan condens optreden. Dit maakt groei van huisstofmijten, schimmels en bacteriën gemakkelijker.

- Controleer bij binnenkomst of de temperatuur in de leefruimte 20 graden is. De temperatuur mag NOOIT lager dan 17 graden en hoger dan 27 graden zijn.
- Gebruik de zonwering als de temperatuur boven de 22 graden komt en zet alle ventilatieroosters (indien aanwezig) open.
- Zorg ervoor dat op warme dagen extra drinkmomenten worden ingelast.
- Als de ruimtes te warm (vanaf 25 graden) worden, zet dan lekker een deur of raam open mits het een verkoelend effect heeft.
- Als de ruimte te koud is, sluit dan één van de ventilatieramen (indien aanwezig).
- Voorkom dat je de temperatuur vaak verandert. Schommelingen van 5 graden zijn niet goed.
- De luchtvochtigheid moet tussen de 40% en 60% liggen. Dit kan je beïnvloeden door extra te ventileren en door het regelen van de temperatuur.
- Leg bij een te droge omgeving natte doeken op de radiatoren (indien aanwezig).

8.2 Roken

Het is verboden te roken in en rondom het (school)gebouw. Tevens worden er geen kaarsen aangestoken tijdens feestjes, activiteiten e.d.

8.3 Stoffigheid en allergenen

- Zorg ervoor dat als je het meubilair in de ruimte verandert, er geen kleine hoekjes of openingen worden gecreëerd waar stofnesten in kunnen ontstaan. Dat maakt het lastig om goed schoon te maken.
- Gebruik tijdens het schoonmaken met een vaatdoekje. Op deze manier voorkom je dat stof in de ruimte terecht komt. Vieze doekjes mogen in de wasmand (van school)
- Stofzuigen wordt gedaan als er geen kinderen in de ruimte aanwezig zijn.
- Wanneer er nieuw krijt gekocht moet worden voor het krijtbord, let er dan op dat je stofvrij krijt koopt.
- De verkleedkleden worden maandelijks gewassen. Als een kind allergisch is, let er dan goed op wanneer de verkleedkleden gewassen zijn, voor het kind ermee gaat spelen. Controleer dit altijd bij de schoonmaker als je twijfelt
- Er wordt dagelijks schoongemaakt. Zorg ervoor dat de kinderen hier zo weinig mogelijk last van hebben.

8.4 Verf, lijm en spuitbussen

- Gebruik **NOOIT** spullen met vluchtige stoffen in het bijzijn van de kinderen.
- De lijm en verf die we voor de kinderen gebruiken is op waterbasis.
- Let erop dat je lijm en verf hoog opbergt omdat de ruimte ook door andere kinderen gebruikt wordt.

9. Asbest, bodem- en luchtverontreiniging

De bouwwijze van het gebouw is van steen en hout en daarin is tijdens de bouw geen asbest verwerkt. Als er aanwijzingen zijn voor bodemverontreiniging, wordt er door de directie een deskundige ingeschakeld. Als er aanwijzingen zijn voor luchtverontreiniging, wordt er door de directie ook een deskundige ingeschakeld

9.1 Hoe je de kwaliteit van de binnenlucht kunt beoordelen

- Hoe ruikt de ruimte? Is het er muf of benauwd? Dit kun je het beste waarnemen op het moment dat je de groepsruimte binnenstapt.
- Zijn de ramen tijdens het stookseizoen na enige uren beslagen? Dit is een teken van een hoge luchtvochtigheid.
- Is er sprake van irritatie van de ogen, de huid, of de luchtwegen bij het binnenkomen of bij het verblijf in de ruimte? Dit kan duiden op de aanwezigheid van schadelijke gassen en dampen of een te droge lucht.
- Word je regelmatig suf en kan je je minder concentreren als je aan het werk bent?
- Zijn er plaatsen in het gebouw waar schimmels op de wanden zichtbaar zijn? Zijn er sporen van lekkages zichtbaar? Deze plaatsen kunnen een belangrijke bron van een slechte binnenlucht kwaliteit zijn.
- Let erop dat er goed wordt schoongemaakt. Controleer 's morgens de ruimtes.
- Als je het vermoeden hebt dat één van deze punten niet goed is binnen een locatie van Amfiera; waarschuw dan altijd de locatie manager!

9.2 Lawaai

- Als je vindt dat de kinderen teveel worden gestoord door lawaai van buitenaf, sluit dan zoveel mogelijk ramen en deuren.
- Neem (indien mogelijk) de kinderen mee naar een andere ruimte waar zij minder last zullen hebben van het lawaai.

9.3 Als we naar buiten gaan

- Kijk of er kinderen allergisch zijn voor stuifmeel van gras, onkruid of bomen (dit staat in kinddossier in het portaal).
Als een kind allergisch is, overleg dan met de ouders hoe je het kind toch kan laten buitenspelen. We hebben ook een verhard speelterrein. Maak afspraken met de ouders hierover.
- Smeer de kinderen in met zonnebrand (zie warmteprotocol) en controleer op allergieën voor zonnebrand.
- Controleer het plein op zwerfvuil, paddenstoelen, brandnetel en uitwerpselen van dieren.
- Zorg dat je op het moment dat je naar buiten gaat, de zandbak (indien aanwezig) goed controleert op ongedierte of uitwerpselen van dieren.
- Zorg ervoor dat de buitenhekken rondom het speelplein dicht zijn en controleer dit tijdens het buitenspelen regelmatig.

9.4 Als we op uitje gaan (zie ook protocol uitstpajes)

- Print de presentielijsten uit of maak een screen shot met de tablet/telefoon en neem het rugzakje mee als je met de kinderen buiten het terrein van Amfiera gaat. Zorg dat je weet waar je het rugzakje kan vinden op iedere locatie.
- De pedagogisch medewerkers, vrijwilligers en kinderen hebben Amfiera hesjes aan als zij op uitje gaan.

9.5 Wat te doen bij een tekenbeet

De kans dat een kind wordt gebeten door een teek rondom Amfiera, is aanwezig omdat er sprake is van struikgewas, gras en bebossing rondom het plein waar de kinderen spelen.

- Als de kinderen in bossen zijn geweest controleer dan de kinderen op teken en/of tekenbeten.
- Noteer de datum van de beet en zet met een pen of stift een cirkel om de beet.
- Neem contact op met ouders en adviseer zo snel mogelijk naar de huisarts te gaan om de teek te laten verwijderen. Let op; dit doen wij niet zelf.

9.6 Wat te doen bij een wesp- of bijensteek

Er wordt buiten geen zoetigheid gegeten en/of gedronken. Dit voorkomt plakkerige handen en monden, wat wespen aantrekt. Als we op uitje gaan worden flesjes water meegenomen aan de kinderen gegeven.

- Controleer voor het naar buiten gaan of de handen en monde plakkerig zijn.
- Als er nog een angel in het lichaam zit dan kan je kijken of je deze met de nagel en of de botte kant van een mes kan verwijderen door er langs te wrijven.
- Koel de plaats van de steek met een nat kompres of een coldpack. Zorg ervoor dat je het ijs niet direct op de huid legt maar het altijd in een doek wikkelt of in een washandje doet.
- Gebruik eventueel een zalf tegen de huidirritatie, bijvoorbeeld zalf met menthol, Aloë Vera of Calendula (gebruik volgens bijsluiting). **Let op:** een ouder moet dit wel dan zelf komen brengen.
- Bij een steek in de mond of hals direct ijs gebruiken en 112 bellen.

Allergische reactie? Bel 1-1-2 bij heftige benauwdheid, shockverschijnselen en/of bij zwelling in nek-hals gebied [Warmteprotocol \(zie warmte protocol\)](#)

10. Koud weer

Zorg er te allen tijde voor dat een kind niet onderkoeld raakt. Kleed bij koud weer de kinderen goed aan. Zorg dat elk kind zijn/haar jas dicht heeft. Als het erg koud is blijf dan niet te lang buiten en houd de kinderen in beweging.

11. Bodem- en luchtverontreiniging en bestrijdingsmiddelen

Er worden geen schadelijke bestrijdingsmiddelen gebruikt en deze zijn dan ook niet aanwezig binnen Amfiera Mocht het wel een keer nodig zijn dan wordt hier een professionele organisatie voor ingezet. Met deze organisatie worden afspraken gemaakt om dit buiten openingstijden uit te voeren.

Als er aanwijzingen zijn voor bodemverontreiniging en luchtverontreiniging, wordt er door de directie een deskundige ingeschakeld.